

Priloga 2

OBČINA POSTOJNA

ŽUPAN

**NAČRT VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V OBČINI
POSTOJNA ZA LETO 2027**

UVOD

Načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Postojna za leto 2027 je pripravljen na podlagi Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Postojna, verzija 1.0, katera je bila s sklepom župana sprejeta 03.10.2014.

Načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Postojna za leto 2027 predvideva možne nesreče, ki Občino Postojna v letu 2027 lahko prizadenejo ter za te nesreče v skladu z Oceno ogroženosti Občine Postojna predvideva ukrepe za preventivo in kasnejšo odpravo njihovih posledic.

Med možnimi nesrečami leta 2014 ni bilo predvidene epidemije ljudi. V letu 2019 je svet postopoma zajela epidemija virusa COVID-19, ki je v začetku leta 2020 prišla tudi v Slovenijo. Spopadanje z epidemijo in njenimi posledicami sta bila dva glavna izziva sistema za zaščito in reševanje v letih 2020, 2021 in 2022. V letu 2025 je Občino Postojna prizadela neurje s točo in neurje s poplavami in plazovi, katera so naredila ogromno škode na transportnih poteh in vodotokih. V Občini Postojna so se prožili trije večji plazovi in sicer v Hruševju, Rakulku in Šmihelu pod Nanosom, katere je Občina Postojna s pomočjo Štaba CZ uspešno omejila oz. sanirala. Poleg tega je nastala tudi velika škoda na objektih in posledično je URSZR sprožila postopek ocene in vnosa škode na kmetijskih površinah, GJI, vodotokih in objektih. V tem postopku je bila sproščena občinska komisija za ocenjevanje škode in škodo prijavila pristojnemu organu.

Iz Načrta so smiselno izvzete vse značilnosti območja Občine Postojna, ki so obširno zajete v Oceni ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Postojna. Prav tako v Načrtu ni podrobnosti o posredovanjih ob posameznih nesrečah, katere ravno tako vsebuje Ocena ogroženosti.

Načrt obravnava in sprejme Občinski svet, skupaj z občinskim proračunom za leto 2027.

NAČRT VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V OBČINI POSTOJNA ZA LETO 2027

Ocena ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Postojna, verzija 1.0, predvideva vse naravne in druge nesreče, do katerih je v preteklosti na območju Občine Postojna že prišlo in do katerih lahko v prihodnosti pride. Glede na regijske in državne ocene ogroženosti so nesreče razdeljene v tri razrede:

- **Razred I**, nesreče, ki so na območju Občine Postojna pogoste ali pa je potrebno zaradi posledic, ki pri tem nastanejo narediti načrte ukrepanja.
- **Razred II**, nesreče, ki so na območju Občine Postojna redke ali pa se skoraj ne pojavljajo.
- **Razred III**, nesreče, ki se na območju Občine Postojna ne pojavljajo oziroma jih še nismo zasledili.

RAZRED I

V I. razred nesreč sodijo:

- Nesreče z nevarnimi snovmi
- Nesreče v cestnem prometu
- Nesreče v železniškem prometu
- Nesreče v zračnem prometu
- Požari in eksplozije
- Potresi
- Jedrske in radiološke nesreče

NAČRT VARSTVA PRED NESREČAMI RAZREDA I

Območje Občine Postojna sodi v najvišjo stopnjo ogroženosti v primeru potresov ter nesreč v cestnem prometu in s tem povezanimi množičnimi nesrečami na avtocesti.

Na območju občine Postojna lahko pričakujemo potrese do VIII. stopnje po evropski potresni lestvici EMS-98, kar pa ne pomeni da močnejši potresi niso možni. Potresov z današnjo tehnologijo ne moremo napovedovati in predvidevati, do sedaj na območju Občine Postojna beležimo najmočnejše potrese V. in VI. stopnje po EMS-98. Glede na zahteve v gradbenih standardih se v primeru potresa VIII. Stopnje po EMS-98 pričakuje poškodbe novejših, protipotresno grajenih stavb ter močnejše poškodbe in porušitve starejših stavb. Potres takšnih razsežnosti bi privedel do katastrofalnih posledic, ocene navajajo da v starejših, slabše grajenih objektih na območju Občine Postojna živi okrog 5.200 ljudi.

V letu 2020 se je pripravil nov regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu Notranjske regije, njegovo sprejetje pa se je zamaknilo zaradi epidemije COVID-19.

V letu 2026 smo začeli s pripravo novega občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu.

Nesreč v cestnem prometu in množičnih nesreč ravno tako ne moremo predvidevati, so pa te nesreče relativno pogoste. Kot množično nesrečo štejemo nesrečo, katero reševalne službe ne morejo več obvladovati oziroma rešiti z rednimi ekipami. Območje Občine Postojna predstavlja pomembno prometno povezavo. Najbolj obremenjena je avtocesta A1, ki poteka preko območja Občine Postojna. Glede na povečevanje prometa, sploh pa glede na povečevanje števila tovornih vozil na območju Občine Postojna, lahko pričakujemo naraščanje števila prometnih nesreč. Območje prehaja vedno večje število avtobusov z potniki iz vzhodnih držav. V primeru prometne nesreče z udeležbo avtobusa lahko pride do množične nesreče z več poškodovanimi. Prometno obremenjeni sta tudi državni cesti Planina, preko Postojne in naprej proti Razdrtemu ter cesta od Postojne proti Pivki. Območje Občine Postojna je posredno ogroženo tudi zaradi dogodkov na hitri cesti čez Rebrnice proti Novi Gorici.

V letu 2026 smo začeli s pripravo novega občinskega načrta ukrepov zaščite in reševanja ob množični prometni nesreči na avtocesti.

Nesreče z nevarnimi snovmi se na območju Občine Postojna dogajajo redkeje. Glede na količino nevarnih snovi na območju Občine ter glede na količine nevarnih snovi prepeljanih preko območja Občine tako v cestnem, železniškem ter zračnem prometu lahko pričakujemo nesreče s posledicami za okolje in prebivalstvo. Najbolj ogrožena so vodozbirna območja pri Planini in Korotanu, ki sta oba v vplivnem pasu morebitnih nesreč na bližnjih prometnicah.

Prevozi nevarnih snovi posredno ogrožajo vsa naselja ob pomembnejših prometnicah, ob morebitni nesreči so ogroženi tudi prebivalci teh naselij. Vir ogrožanja so tudi industrijski obrati, kjer se nevarne snovi skladiščijo in uporabljajo ter bencinski servisi.

Območje Občine Postojna ogrožajo nesreče v železniškem prometu. Zaradi same specifikacije železnice je vplivni pas železniških nesreč relativno majhen, izjema so nesreče v železniškem prometu z nevarnimi snovmi. Zaradi železniških nesreč so neposredno ogroženi naselji Postojna in Prestranek, posredno pa vsa naselja v vplivnem pasu. Oba nivojska prehoda ceste preko železnice sta opremljena s primerno avtomatsko signalizacijo s čimer so možnosti za nesreče na prehodih zmanjšane, večjo nevarnost tako predstavljajo nesreče med vozili železniškega prometa in iztirjenja. V primeru nesreče potniškega vlaka lahko pričakujemo množično nesrečo z večjim številom poškodovanih oseb. V primeru nesreče v železniškem prometu je pomemben dejavnik mikrolokacija nesreče. Proga iz Postojne do Prestranka je težko dostopna, s čimer je oteženo samo reševanje. Od Prestranka proti Pivki je dostop lahek in neproblematičen. Varnostni sistemi v železniškem prometu so na visokem nivoju, če do nesreče vseeno pride, lahko najhujše posledice pričakujemo pri nesrečah z nevarnimi snovmi.

Nesreče v zračnem prometu območje Občine Postojna, ogrožajo predvsem zaradi preletov mednarodnih komercialnih letal. V povezavi s športnim letališčem v Rakitniku lahko pričakujemo nesreče manjših športnih letal. Zračni promet zaradi izjemno visokih standardov varnosti velja za najvarnejšo obliko prometa. Nesreč ne moremo predvideti, ko pa se zgodijo so hipne in navadno terjajo življenja vseh udeležencev. Glede na dejstvo, da se kar 95% letalskih nesreč na svetu zgodi v priletnih in odletnih koridorjih večjih mednarodnih letališč ter da območje Občine Postojna ni neposredno v takšnem koridorju, je verjetnost za letalsko nesrečo majhna. Vseeno lahko pride do nesreče letala v preletu območja, kar bi predstavljalo popolno katastrofo, sploh v primeru padca letala na poseljeno območje, zaradi česar lahko posledično pride do verižne nesreče.

Najpogostejše nesreče v Občini Postojna so požari in eksplozije. Po večletnem povprečju prevladujejo požari v naravnem okolju, manj je požarov na objektih in prometnih sredstvih, nekaj je požarov komunalnih zabojnikov ter eksplozij. Število požarov v naravi je najbolj odvisno od razporeditve padavin skozi leto. Porast teh požarov v letu 2021 lahko pričakujemo v primeru, da bo leto sušno. Na območju Občine Postojna smo v preteklih letih poleg poletnih suš beležili tudi zgodnje spomladanske in jesenske suše. Varstvo pred požari v naravi zajema razglas požarne ogroženosti in s tem povezane prepovedi kurjenja in uporabe odprtega ognja v naravnem okolju ter vzpostavitev požarnih straž na terenu. Ob ugodnih vremenskih razmerah (daljša sušna obdobja, burja,...) in glede na izsušeno vegetacijo lahko pride do izjemno hitrega širjenja požara v naravnem okolju. Pri preprečevanju požarov v naravnem okolju lahko veliko storimo z ozaveščanjem in preventivo, medtem ko so požari na objektih in prometnih sredstvih največkrat posledice tehničnih in človeških dejavnikov.

Neposredne ogroženosti zaradi jedrskih in radioloških nesreč na območju Občine Postojna ni, je pa območje ogroženo posredno. Po podatkih iz leta 2006 je v radiju 500 kilometrov 19 nuklearnih elektrarn, v radiju 1000 kilometrov pa kar 86. Nesreča v vsaki od teh elektrarn lahko ob neugodnih vremenskih razmerah oblak radioaktivnega sevanja prinese tudi nad naše

območje. Območje bi bilo še bolj prizadeto v primeru, da bi med prehodom radioaktivnega oblaka deževalo. Verjetnost za nastanek jedrske ali radiološke nesreče je majhna, na območje Občine Postojna bi najbolj vplivala nesreča v Nuklearni elektrarni Krško, nesreča pri prevozu radioaktivne snovi preko območja ali pa padec satelita z radioaktivno snovjo.

RAZRED II

V **II. razred** nesreč sodijo:

- Zemeljski plazovi
- Močan veter, burja, neurje
- Toča
- Udari strele
- Žled
- Pozeba
- Suša
- Industrijske nesreče
- Vojaški napadi
- Prekinitve oskrbe z energenti
- Prekinitve oskrbe s pitno vodo
- Nesreče v jamah
- Visok sneg
- Poplave
- Nesreče na vodi
- Nesreče v gorah
- Najdbe neeksplozivnih ubojnih sredstev
- Pojavi kužnih bolezni pri živalih

NAČRT VARSTVA PRED NESREČAMI RAZREDA II

Del nesreč v II. razredu se zgodi kot posledica neugodnih vremenskih razmer. Takšne nesreče so neurja, toča, udari strele, žled, pozeba, suša, visok sneg in poplave. Občina Postojna je glede na dogodke iz preteklih let ogrožena predvsem s poplavami, neurji, žledom, sušo in visokim snegom. Poplave ogrožajo Planinsko polje ter območja ob reki Pivki, prav tako lahko pride do hudourniških poplav na hribovitih delih Občine. Poplave in visok sneg so povezane z velikimi količinami padavin, gre pa za naravne pojave na katere človek ne more vplivati. Isto velja za ostale omenjene naravne nesreče. Na območju Planinskega polja od leta 2014 ne beležimo poplav ki bi ogrožale objekte. V kolikor se bo trend poplavljanja objektov nadaljeval bo potrebno sprejeti in izvesti določene protipoplavne ukrepe.

Težave se pojavljajo ob kratkotrajnih močnih neurjih, ki zajamejo posamezne dele občine. Zaradi močnih padavin pride do težav pri odvajanju padavinskih vod, kar posledično pomeni kratkotrajno zalitje nižjih objektov in cestišč. Ta voda se hitro umakne, vseeno pa povzroča škodo na objektih in infrastrukturi. Izdatne težave bi nam lahko povzročal visok sneg sploh v kombinaciji z močno burjo. Zaradi zametov bi lahko prišlo do velikih težav v cestnem in lahko tudi železniškem prometu. V kolikor bi prišlo do dolgotrajnejšega obilnega sneženja, bi posledično lahko imeli tudi težave z oskrbo z električno energijo.

Nevarnost zemeljskega plazu na območju Občine Postojna je največja na območju vasi Strane, kjer je površina labilnega območja ocenjena na 12 hektarov. Pojavlja se gibanje s prekinitvami, predvideva se postopno plazenje, plaz pa bi bil lahko hipen le kot posledica močnega potresa. V Občini Postojna imamo še dva zemeljska plaza pri Hruševju in v Predjami, ki pa ne predstavljata bistvene nevarnosti. V letu 2025 so se sprožili plazi v času neurja s poplavami v naselju Hruševje, Rakulik in Šmihel pod Nanosom.

Ostale nesreče v II. razredu so industrijske nesreče, nesreče v jamah, nesreče v gorah, vojaški napadi, nesreče na vodi, najdba neeksplodiranih ubojnih sredstev ter prekinitve oskrbe z energenti in pitno vodo. Sem lahko pogojno štejemo tudi nesrečo pojava kužnih bolezni pri živalih. Takih nesreč je relativno malo, največ je najdb neeksplodiranih ubojnih sredstev. Hujših industrijskih nesreč ne beležimo, so pa glede na razvoj industrije možne. Posledice industrijskih nesreč bi lahko bile katastrofalne, sploh ob prisotnosti nevarnih snovi. Prizadene nas lahko prekinitev oskrbe z energenti, posledično je lahko motena tudi oskrba s pitno vodo. Vojaškega napada ni pričakovati, mnogo bolj resna grožnja pa postaja terorizem. Cilj terorističnih napadov je čim večje število človeških žrtev, zaradi česar lahko sklepamo, da so najbolj ogrožene točke tiste, na katerih je hkrati veliko število ljudi. Največja verjetnost napadov obstaja pri turističnih znamenitostih, šolah in javnih ustanovah. Takih napadov ne moremo predvideti, prav tako so hipni, navadno pa pomenijo množico poškodovanih ali mrtvih ljudi.

RAZRED III

V **III. razred** nesreč sodijo:

- Snežni plazovi
- Rudniške nesreče
- Nesreče na žičnicah

NAČRT VARSTVA PRED NESREČAMI RAZREDA III

Načrt varstva pred nesrečami iz III razreda ni potreben, saj se te nesreče na območju Občine Postojna ne dogajajo. Snežni plazovi bi bili možni na pobočjih Nanosa, Javornikov in Hrušice ob izjemno izdatnih snežnih padavinah. Rudniška nesreča na območju Občine ni možna, saj nimamo rudniških kopov, prav tako ni možna nesreča na žičnicah, saj jih ravno tako na tem območju ni.

FINANCIRANJE SISTEMA ZAŠČITE IN REŠEVANJE V LETU 2027

Sistem zaščite in reševanja Občine Postojna se bo v letu 2027 financiral iz naslednjih proračunskih postavk:

07001	Pripravljenost sistema za zaščito, reševanje in pomoč
--------------	---

Sredstva na tej postavki so namenjena za organiziranje, opremljanje in usposabljanje organov, enot in služb civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč, usposabljanje in opremljanje društev in drugih organizacij, usposabljanje in opremljanje gasilcev, organiziranje, razvijanje in vodenje osebne in vzajemne zaščite.

Sredstva so namenjena tudi sofinanciranju društev katera delujejo v sistemu zaščite in reševanja. S te postavke se dograjuje in vzdržuje sistem javno dostopnih defibrilatorjev in usposabljanja občanov (prvih posredovalcev) za uporabo defibrilatorjev.

07002	Delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč
--------------	---

Sredstva so prvenstveno namenjena rednemu delovanju javne gasilske službe v Občini Postojna, financiranju Gasilske zveze Postojna in sofinanciranju plač poklicnega jedra pri PGD Postojna.

07012	Nakup opreme za civilno zaščito
--------------	--

Sredstva na postavki so namenjena nakupu opreme za delovanje štaba civilne zaščite, za vzdrževanje in servisiranje sistema radijskih zvez za potrebe zaščite in reševanja ter za nakup potrebne reševalne oziroma zaščitne opreme.

07013	Investicije za protipožarno varnost
--------------	--

Postavka zajema sredstva namenjena investicijam v gasilsko zaščitno opremo in gasilska vozila skladno s srednjeročnim planom nabav med letoma 2024 in 2031. Iz te postavke je v letu 2027 načrtovana nabava osebne zaščitne opreme po vseh gasilskih društvih.

PP	Opis	OSN: Proračun 2027
1	2	3
07001	Pripravljenost sistema za zaščito, reševanje in pomoč	54.110,33
07012	Nakup opreme za civilno zaščito	6.000,00
07002	Delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč	616.588,45
07013	Investicije za protipožarno varnost	300.000,00

ZAKLJUČEK

Načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Postojna za leto 2027 je pripravljen na osnovi Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Postojna, verzija 1.0 in zajema vse nesreče, ki bi se na tem območju lahko zgodile.

Sistem zaščite in reševanje se je v letih 2020, 2021 in 2022 spopadal s epidemijo COVID-19. Pojava kužnih bolezni pri ljudeh nismo predvidevali z aktualno oceno ogroženosti Občine Postojna, epidemija pa je postala realnost v začetku leta 2020. Razglašena epidemija je bistveno spremenila življenje in navade ljudi, na samo na področju Republike Slovenije ampak na področju celega sveta. Realnost življenja se je zaradi epidemije bistveno spremenila. Glede na potek dogodkov se pričakuje aktivnosti sistema zaščite in reševanja v povezavi s COVID-19 tudi v nadaljnje. V letu 2025 je Občino prizadela tako toča kot poplave ter plazovi, kateri so povzročili veliko škode na objektih. Zaradi velike škode zaradi plazov in poplav je URSZR sprejela sklep za ocenjevanje škode. V sklopu ocenjevanja in vnosa škode v sistem se je aktivirala občinska komisija za ocenjevanje škode na kmetijskih površinah, objektih, vodotokih in gospodarski javni infrastrukturi.

Zaradi vse pogostejših ekstremnih padavin je verjetnost pojava poplav, plazov, udorov in toče višja kot je bila sprva pričakovana na območju Občine Postojna.

V letu 2026 se bo na področju sisteme zaščite in reševanja izvedel nakup in nadgradnja gasilske cisterne za gozdne požare (do 4000 L). Poleg tega sta se začela pripravljati dva Občinska načrta zaščite in reševanja, in sicer Načrt zaščite in reševanja ob množični prometni nesreči na avtocesti ter Načrt zaščite in reševanja ob potresu v Občini Postojna.

V letu 2026 je bila pripravljena obnovljena Ocena ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč ter predana v potrditev na izpostavo URSZR Postojna.

V letu 2027 je planirano popolniti štab CZ z vsemi potrebnimi člani ter jih razporediti v evidenco Civilne zaščite ter prav tako urediti in popolniti službo za podporo štabu CZ. V primeru novih razporeditev je potrebno urediti tudi MTS in osebno delovno opremo oz. uniformo. Poleg tega je planirano ažurirati potrebne načrte zaščite in reševanja v primeru naravnih nesreč.

V primeru daljših sušnih obdobj in posledično ob razglasih velike požarne ogroženosti naravnega okolja, bo potrebno zagotoviti delovanje požarnih straž za čim zgodnejše odkrivanje požarov.

Na območju Občine Postojna se lahko pojavijo težave ob morebitnih prehodih večjih skupin migrantov preko Hrvaške proti Italiji.

Glede na pretekle dogodke po svetu obstaja tudi realna grožnja morebitnega terorističnega napada. V tem primeru bi bile verjetno najbolj ogrožene turistične znamenitosti kot sta Postojnska jama ali Predjamski grad, torej točke kjer se naenkrat zadržuje večje število ljudi. Ob terorističnih napadih je navadno veliko število poškodovanih in mrtvih oseb, kar posledično pripelje do situacije, ko se reševalne službe soočijo z množično nesrečo ali katastrofo.